

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Державний заклад

«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

КОРНЄЄВА ОКСАНА ЛЕОНІДІВНА

УДК 373.211.24 (477.6)

**ОРГАНІЗАЦІЯ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ВИХОВАТЕЛЯМИ
ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

13.00.08 – дошкільна педагогіка

Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук

Одеса – 2012

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана в Слов'янському державному педагогічному університеті, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України.

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук, доцент
АМАТЬЄВА Олена Петрівна,
Слов'янський державний
педагогічний університет,
декан факультету дошкільної освіти
та практичної психології.

Офіційні опоненти: доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член НАПН України
БОГУШ Алла Михайлівна,
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»,
завідувач кафедри теорії
і методики дошкільної освіти;

кандидат педагогічних наук, доцент
ГРИГОРЕНКО Галина Іванівна,
Комунальний заклад «Запорізький обласний
інститут післядипломної педагогічної освіти»
доцент кафедри дошкільної та початкової освіти.

Захист відбудеться 7 березня 2012 р. о 12 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 41.053.04 Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за адресою: 65029, м. Одеса, вул. Ніщинського, 1.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за адресою: 65020, м. Одеса, вул. Старопорто-франківська, 36.

Автореферат розісланий 6 лютого 2012 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

І. А. Княжева

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність дослідження. Підвищення якості дошкільної освіти є важливим завданням, що вимагає мобілізації зовнішніх і внутрішніх ресурсів. У Законі України «Про дошкільну освіту», положеннях Національної доктрини розвитку освіти України у XXI столітті визначено сучасні орієнтири розвитку дошкільної ланки освіти, наголошено на необхідності посилення її наукового і методичного супроводу, оновлення стандартів, широкого впровадження сучасних освітніх технологій і нового покоління програмно-методичного забезпечення. За цих умов організація методичної роботи в дошкільних навчальних закладах набуває першочергового значення.

Проблемі методичної роботи і способам її організації у закладах освіти присвячено чимало наукових досліджень та практичних інновацій. Загальні теоретичні аспекти методичної роботи в закладах освіти висвітлено у працях Я. Бенціон, М. Воровки, І. Жерносек, О. Зубкова, Н. Комаренко, С. Майданенко, В. Павленко, О. Сидоренко, І. Титаренко та ін. Розкрито особливості організації методичної роботи в закладах освіти різного рівня (А. Богуш, Н. Дудніченко, О. Зайченко, В. Лізинський, В. Крижко, К. Крутій, В. Мануйленко, Е. Павлютенков, Л. Поздняк, О. Шестопалюк); схарактеризовано ефективність різноманітного практичного досвіду з організації методичної роботи у ДНЗ (Л. Богославець, О. Василевська, Г. Васильєва, Г. Григоренко, Л. Калужька, К. Кіндрат, В. Ларіна, О. Ліннік, Л. Лукіна, Н. Омеляненко, Н. Савінова, І. Терещенко, Л. Швайка, І. Щербо, О. Янушевич та ін.); виявлено зміст і форми інновацій в організації методичної роботи вихователів (О. Аматыєва, К. Белая, К. Крутій, А. Морозова, Л. Поздняк та ін.)

Проте завдання дошкільної освіти, що сформульовані в сучасних програмах розвитку і виховання дитини дошкільного віку, висувують нові вимоги щодо якості методичної роботи в дошкільних навчальних закладах, її змісту і способів організації. Їх реалізація зумовлена готовністю і здатністю вихователів до вирішення проблем дошкільної освіти в руслі нових освітніх цінностей і пріоритетів. Відповідно до цього постають оновлені цілі і завдання щодо організації методичної роботи вихователів і підвищення їхньої професійної компетентності; стимулювати творчість та ініціативу; створювати умови для розробки варіативного змісту й інноваційних технологій дошкільної освіти тощо. Усі ці завдання має вирішувати вихователь-методист, який організує методичну роботу у ДНЗ, спрямовує її на досягнення методичної компетентності і самостійності педагогів. Проте чинна науково-

теоретична і нормативна база методичної роботи в дошкільному навчальному закладі зорієнтована на загал, формалізацію результатів методичної роботи, нівелювання індивідуальності вихователів, стилю їхньої професійної діяльності та її творчого характеру.

Відтак, наявні суперечності між: набутим емпіричним досвідом сучасної організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів і недостатнім теоретичним обґрунтуванням методики організації такої роботи; необхідністю системного набуття вихователями дошкільних навчальних закладів професійно-методичної компетентності та їх фрагментарною участю в методичній роботі; різноманіттям форм організації методичної роботи у ДНЗ і відсутністю методики їх добору відповідно до етапів та рівнів професійно-методичної компетентності вихователів. Актуальність покращання якості методичної роботи з вихователями у ДНЗ, відсутність належної науково-теоретичної бази зумовили вибір теми дисертаційного дослідження «Організація методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано в межах наукової теми кафедри загальної педагогіки, що входить до плану науково-дослідної роботи Слов'янського державного педагогічного університету «Гуманізація навчально-виховного процесу» (протокол № 3 від 28.11.2002 р.). Тема дисертації затверджена вченою радою Слов'янського державного педагогічного університету (протокол № 9 від 26.05.2005 р.) й узгоджена в Раді з координації наукових досліджень у галузі педагогіки та психології в Україні (протокол № 7 від 27.09.2005 р.).

Мета дослідження – науково обґрунтувати й експериментально перевірити модель організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів.

Завдання дослідження:

1. Розкрити сутність феномена «організація методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів», його структуру; уточнити поняття «професійно-методична компетентність вихователя».

2. Визначити критерії, показники і схарактеризувати рівні професійно-методичної компетентності вихователів.

3. Виявити педагогічні умови ефективної організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів.

4. Розробити експериментальну модель організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів, методику її реалізації й апробувати їх ефективність.

Об'єкт дослідження – методична робота в дошкільних навчальних закладах.

Предмет дослідження – методика організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів.

Базою дослідження виступили ДНЗ №№ 10, 31, 34 (м. Костянтинівка Донецької області), № 282 (м. Київ), №№ 48, 53, 69, 72 (м. Краматорськ Донецької області), Слов'янський державний педагогічний університет, Донецький інститут психології та підприємництва, курси підвищення кваліфікації працівників дошкільних навчальних закладів Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Усього в дослідженні взяли участь 270 вихователів дошкільних навчальних закладів Донецької області; 130 вихователів були задіяні на формувальному етапі експерименту.

Методи дослідження. З метою вирішення поставлених завдань дослідження використано комплекс взаємозалежних методів теоретичного й емпіричного рівнів. Метод аналізу і синтезу використано для визначення мети, предмету, завдань дослідження, зіставлення емпіричних даних і оцінки результатів; вивчення й аналіз науково-методичної літератури за проблемою дослідження – з метою обґрунтування моделі, методики та педагогічних умов організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів. Для з'ясування стану організації методичної роботи з вихователями було використано емпіричні методи: аналіз чинних програм, річних планів роботи дошкільних закладів, навчально-виховних планів роботи вихователів-методистів, документації вихователів. З метою перевірки ефективності методики організації методичної роботи використано методи цілеспрямованого спостереження за діяльністю вихователів, бесіди, анкетування, тестування, педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний етапи), аналіз продуктів методичної роботи вихователів. Для узагальнення експериментальних даних, достовірності одержаних результатів, визначення тенденцій їх змінювання використано методи математичної статистики.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що вперше науково обґрунтовано й експериментально перевірено модель організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів, що складається з чотирьох етапів (інформаційно-збагачувальний, продуктивно-діяльнісний, інноваційно-творчий, оцінно-рефлексивний), принципів (формувальні, реалізуючі), функцій (планування, керівництво, координація, контроль, прийняття рішень, об'єднання, мотивація, оцінка, комунікація, прогноз, корегування, узагальнення), форм і методів організаційної роботи (методичні об'єднання, семінари, семінари-практикуми, колективні перегляди, консультації тощо); виявлено педагогічні умови (залучення вихователів до активної самостійної пошуково-методичної роботи; озброєння вихователів інноваційними методиками; занурення вихователів в інноваційно-творчу

методичну діяльність; стимулювання оцінно-контрольної діяльності вихователів у професійно-методичній роботі) організації методичної роботи з вихователями ДНЗ; визначено сутність феномена «організація методичної роботи з вихователями ДНЗ» (цілеспрямована робота вихователя-методиста з вихователями ДНЗ з метою підвищення їхньої педагогічної майстерності й оцінно-рефлексивної діяльності методичної спрямованості); критерії (професіоналізм, методична грамотність, рефлексивність), показники та схарактеризовано рівні професійно-методичної компетентності вихователя як показника ефективності організації методичної роботи в ДНЗ (елементарний, базовий, досконалий, новаторський); уточнено поняття «професійно-методична компетентність вихователя» (сукупна характеристика професійної та методичної зрілості діяльності вихователя, що виконується в межах його посадових обов'язків і відповідає визначеним нормам). Подальшого розвитку набула теорія і методика організації освітнього процесу у ДНЗ.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці експериментальної методики організації методичної роботи вихователів ДНЗ, системи її рейтингового оцінювання, програми самовдосконалення вихователів ДНЗ «Я – успішний вихователь»; фахового портрету вихователя-методиста дошкільного навчального закладу. Матеріали дослідження можуть бути використані у практиці роботи дошкільних навчальних закладів і органів управління системою дошкільної освіти; у процесі підготовки фахівців з дошкільної освіти при викладанні навчальних курсів «Дошкільна педагогіка», «Управління в системі дошкільної освіти»; в післядипломній освіті працівників дошкільної освіти.

Матеріали дисертаційного дослідження впроваджено в навчально-виховний процес ДНЗ № 10 (акт про впровадження № 131 від 01.09.2011 р.), № 34 (акт про впровадження № 11/2 від 03.08.2011 р.), № 31 (акт про впровадження № 01/08-527 від 15.08.2011 р.) (м. Костянтинівка Донецької області), №№ 48, 53, 69, 72 (акт про впровадження № 11/1 від 09.09.2010 р.) (м. Краматорськ Донецької області), центру розвитку дитини «Грайлик-запитайлик» (акт про впровадження № 01/08-528 від 15.08.11 р.), ДНЗ № 282 (акт про впровадження № 28/33 від 14.05.2010 р.) (м. Київ); ДНЗ № 655 (акт про впровадження № 30/05 від 18.05.2011 р.) (м. Київ); управління освіти Костянтинівської міської ради (акт про впровадження № 01/08-528 від 15.08.2011 р.), Слов'янського державного педагогічного університету (акт про впровадження № 68–10–23 від 08.02.10 р.), Донецького інституту психології та підприємництва (акт про впровадження № 1/491 від 15.02.11 р.), курсів підвищення кваліфікації працівників дошкільних навчальних закладів Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (акт про впровадження № 388/02 від 30.08.2011 р.).

Особистий внесок автора у праці у співавторстві полягає в розробці моделі методичної роботи в дошкільному навчальному закладі на засадах акмеологічного підходу.

Апробація результатів дослідження. Основні положення і результати дослідження обговорено на *міжнародних*: «До 150-річчя з дня народження С. Русової» (Луганськ, 2006); «Моніторинг якості професійної підготовки фахівців педагогічної освіти» (Луганськ, 2007); «Професіоналізм педагога у контексті європейського вибору України» (Ялта, 2008); *всеукраїнських*: «Реалізація принципу наступності дошкільної та початкової ланок у контексті суб'єктної парадигми освіти» (Слов'янськ, 2007); «Шляхи вдосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів» (Донецьк, 2007); «Педагогічна діагностика в системі дошкільної та початкової освіти» (Луганськ, 2009); «Психолого-педагогічний та соціальний супровід дитини дошкільного віку» (Слов'янськ, 2010) науково-практичних конференціях; *всеукраїнському* «Про хід впровадження Державної базової програми розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» (Київ, 2010); *регіональних*: «Створення системи методичного супроводу удосконалення професійної компетентності педагогів дошкільних навчальних закладів за Базовою програмою «Я у Світі» (Донецьк, 2009), «Організація методичної роботи в дошкільному закладі: реалії та перспективи» (Костянтинівка, 2010) науково-практичних семінарах.

Публікації. Результати дослідження викладено у 16 публікаціях автора (1 – у співавторстві), з них: 7 – у фахових виданнях України.

Структура дисертації. Дисертаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та 15 додатків. Основний зміст дисертації викладено на 195 сторінках. Робота містить 30 таблиць, 22 діаграми, 3 формули, 6 схем, що займають 6 сторінок основного тексту. У списку використаних джерел 355 найменувань, що охоплюють 37 сторінок. Додатки викладено на 75 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність дисертаційної роботи, сформульовано об'єкт, предмет, мету та основні завдання дослідження; розкрито його наукову і практичну значущість; подано інформацію про апробацію, впровадження результатів та публікації з теми дисертації.

У **першому розділі** «Теоретичні засади організації методичної роботи з вихователями у дошкільних навчальних закладах» розкрито сутність і структуру феномена «організація методичної роботи з вихователями ДНЗ», його сучасний стан у теорії і практиці дошкільної освіти, схарактеризовано поняття «професійно-методична компетентність вихователя».

Організація методичної роботи на сучасному етапі розвитку освіти є важливою для всіх її ланок, особливо для дошкільної освіти, яка перебуває на етапі пошуку найбільш ефективних шляхів і засобів оновлення змісту і технологій розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку, підготовки їх до успішного опанування програм початкової і загальної середньої освіти.

Науково-теоретичні засади і прикладні аспекти організації методичної роботи в закладах освіти досліджувались у різних аспектах. Методичну роботу пов'язують з управлінням в освіті, підвищенням кваліфікації і професійного розвитку педагогів, контролем та керівництвом їхньою діяльністю, технологіями організації науково-методичної роботи з педагогічними кадрами, безперервною професійною і післядипломною педагогічною освітою, підвищенням кваліфікації вчителів.

У наукових дослідженнях і нормативних документах методична робота визначається як спосіб і форма організації підвищення професійної майстерності педагогів; усвідомлення ними досягнень науки, передового педагогічного досвіду та засобів їх упровадження в педагогічну практику; передумова розвитку педагогічної творчості педагогів; шлях до наукової організації навчального процесу в освітніх закладах (Ю. Бабанський, Л. Волобуєва, І. Зязюн, І. Титаренко та ін.).

Організація методичної роботи відбувається на державному, регіональному рівнях і безпосередньо в закладах освіти. Проте найбільш обґрунтованою за своїм змістом і способами організації методична робота є переважно в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, що забезпечує систематичну перепідготовку педагогів у зв'язку з їхньою атестацією. Відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників у закладах освіти (2010 р.), вона передбачає ознайомлення педагогів на курсах підвищення кваліфікації з сучасними науковими розробками в певній галузі, інноваційною освітньою практикою, що забезпечує швидке реагування на зміни, які відбуваються в соціально-економічних, технологічних і освітніх умовах суспільства; навчання цих інновацій і способів їх упровадження у власну педагогічну діяльність.

Одним із складників загальної системи підвищення кваліфікації педагогів розглядаємо методичну роботу у ДНЗ. За І. Жерносеком, це – цілісна система взаємопов'язаних дій, що спрямована на всебічне підвищення кваліфікації педагога. Вона реалізується безпосередньо на їхньому робочому місці і максимально наближена до умов і проблем професійної діяльності конкретного вихователя. За своїм змістом вона є цілеспрямованим процесом роботи вихователя-методиста з вихователями різного рівня педагогічної підготовки і кваліфікації з метою підвищення педагогічної майстерності й оперативної оцінки ефективності їхніх досягнень у професійній діяльності.

Методична робота у ДНЗ є основною діяльністю вихователя-методиста, що зорієнтована на систематичну, повсякденну допомогу вихователям в удосконаленні їхньої педагогічної діяльності з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку, покращанні результатів цього процесу. За своїм змістом вона складається з відбору і передавання вихователям навчального матеріалу для роботи з дітьми з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних можливостей, рекомендацій щодо найбільш доцільних форм і засобів його використання для розвитку, навчання і виховання дошкільників. Такий матеріал має відповідати компонентам навчально-виховного процесу: цільовому, змістовому, діяльнісному, результативному, ресурсному тощо. Завдання вихователя – сприйняти рекомендації вихователя-методиста, усвідомити місце, форми і методи їх реалізації в роботі з дітьми, апробувати їх практично та перевірити ефективність. Сутність методичної діяльності вихователя ДНЗ виявляється в апробуванні нових форм, методів, прийомів для оптимізації освітнього процесу з дітьми дошкільного віку певної групи; спостереженні за результатами власної педагогічної діяльності, її корекції та координації.

Відповідно до реалізації завдань дошкільної освіти функціями вихователя-методиста ДНЗ є: діагностична, прогностична, моделювальна, компенсаторна, відновлювальна, корегувальна, координувальна, пропагандистська, рекламна, контрольно-інформаційна. Означені функції передбачають: а) визначення системи заходів, спрямованих на досягнення вихователями найкращих результатів у розвитку, навчанні і вихованні дітей дошкільного віку; б) регулярне вивчення співвідношення рівня компетентності і педагогічної майстерності вихователів, що виявляється в узагальненні результатів їхньої праці та співставлення їх з вимогами суспільства щодо якості дошкільної освіти; г) передбачення змісту й обсягу знань та вмінь, необхідних вихователям для подальшого вдосконалення власної професійної діяльності; е) вироблення положень навчально-виховної роботи щодо формування, експериментальної перевірки й упровадження передового досвіду; д) оновлення втрачених вихователями знань після закінчення професійної підготовки у вищому навчальному закладі; е) виправлення недоліків у педагогічній діяльності вихователів, що пов'язані з використанням застарілих або недостатньо ефективних методик виховання дітей; є) інформування, стимулювання вихователів до впровадження досягнень науки, передового досвіду у власній педагогічній діяльності.

Отже, методична робота у ДНЗ є складним багаторівневим процесом, що характеризує цілі та способи координації взаємодії всіх фахівців цього закладу. За своєю природою він є керованим, має стратегічну мету, завдання та інструментарій реалізації. В організації цього процесу керівником виступає вихователь-методист, який здійснює

планування, керівництво, координацію, контроль, об'єднання зусиль вихователів ДНЗ, їх мотивування, оцінювання досягнутих результатів, забезпечує комунікацію й інформування тощо.

Під організацією методичної роботи з вихователями ДНЗ розуміємо цілеспрямовану роботу вихователя-методиста з вихователями різного рівня професійно-методичної компетентності з метою підвищення їхньої педагогічної майстерності й оцінно-рефлексивної діяльності методичної спрямованості. На відміну від організації методичної роботи в закладах освіти інших рівнів, вихователь-методист ДНЗ є фахівцем, посадові обов'язки якого безпосередньо зосереджені на концентрації і підтримці зусиль вихователів з реалізації нових знань, нового досвіду, набутих під час навчання на курсах підвищення кваліфікації, в міжтестастійний період.

В організації методичної роботи вплив вихователя-методиста на вихователів може бути прямим і опосередкованим. Прямий вплив здійснюється переважно у форматі суб'єкт-об'єктної взаємодії, що не сприяє ефективності методичної роботи. Більш продуктивним є опосередкований вплив, що передбачає організацію методичної роботи на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Саме такий спосіб організації взаємодії забезпечує залучення вихователів до самостійної активної пошуково-методичної роботи, є запорукою систематичного і планомірного підвищення їхньої професійної майстерності.

Організація методичної роботи у ДНЗ на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії вимагає дотримання певних принципів, що за своєю спрямованістю розподіляються на формувальні та реалізуючі. Формувальні принципи (всебічність, комплексність, цілісність, максимальна визначеність, актуальність, єдність, науковість та доступність) визначають зміст методичної роботи. Реалізуючі принципи (практична спрямованість, гуманізація, гуманітаризація, демократизація, систематичність, послідовність, наступність, перспективність, співробітництво, індивідуалізація та диференціація, оперативність, гнучкість, мобільність, системність, колективний характер) визначають шляхи забезпечення якості результатів такої роботи.

Змістом, на усвідомлення якого спрямовується організація методичної роботи з вихователями дошкільного закладу, є: вивчення й аналіз постанов уряду про дошкільну освіту; опанування методологічних і теоретичних основ дошкільної педагогіки, сучасних психолого-педагогічних концепцій та методик дошкільної освіти; систематичне вивчення й аналіз посібників, інструктивних матеріалів, методичних рекомендацій щодо змісту, форм і методів організації навчально-виховного процесу у ДНЗ; усвідомлення та використання на практиці сучасних інновацій, передового педагогічного досвіду, напрямів прояву педагогічної ініціативи і творчості, новаторських пошуків; способів впровадження

результатів наукових досліджень і педагогічних інновацій; моніторингу рівня розвитку дитини відповідно до завдань дошкільної освіти, Базового компонента дошкільної освіти; шляхи і засоби підвищення фахової майстерності та психолого-педагогічної самоосвіти тощо.

Опанування означеного змісту відбувається в різних формах організації методичної роботи у ДНЗ: індивідуальними, груповими, колективними. Водночас існує значна кількість і додаткових форм роботи. Систематизація таких форм і їх вибір залежать від мети, структури, завдань методичної роботи у ДНЗ. У різних авторів вони мають різну назву – нетрадиційні, інноваційні, нові тощо (К. Белая, Р. Гільборг, А. Єрмола, Є. Павлютенков). Ми розрізняємо індивідуальні базові форми роботи, до яких належать консультивання, наставництво та індивідуальні утворені форми – стажування, виконання післякурсого завдання, звіт, відвідування занять і заходів, дистанційне навчання тощо. Групові базові форми роботи це – творча група, школа передового досвіду, школа молодого спеціаліста; групові утворені форми: творчі оперативні та динамічні групи, фокус-групи тощо. Колективні базові форми роботи: конференції; методичні об'єднання; семінари; конкурси; виставки; колективні перегляди; фестивалі; педагогічні читання. Утворені колективні форми роботи: кафедри, прес-конференції; творчі майстерні, засідання, семінари-практикуми, проблемні семінари, ділові педагогічні ігри, практичні заняття, авторські школи, круглі столи, психологічний практикум, тренінги; творчі студії; педагогічний ринг, методичний ринг, методична панорама, методичні посиденьки, методична майстерня, методичний вернісаж, методичний аукціон; методичні фестивалі, аукціони педагогічних ідей, педагогічний клуб, ярмарок педагогічних знахідок, педагогічне ательє; епістолярний аукціон, дискусійний клуб, методичний діалог. Зазначені форми роботи можуть бути інтегрованими в методичний день, тиждень, місяць; День професійної майстерності тощо.

Результатом методичної роботи у ДНЗ, що виявляє її ефективність, є професійна компетентність його педагогічних працівників. Вважаємо, що професійна компетентність педагога неможлива поза його обізнаності і навченості щодо організації навчально-виховного процесу, тобто методичної компетентності. Отже, професійно-методична компетентність вихователя ДНЗ - це сукупна характеристика професійної та методичної зрілості діяльності вихователя, що виконується в межах його посадових обов'язків і відповідає визначеним нормам. Вона складається з професійно-педагогічних знань, організаторських умінь і навичок, що забезпечують структурування й організацію навчально-виховного процесу певної вікової групи ДНЗ, контролювання й об'єктивне оцінювання результатів власної педагогічної діяльності і педагогічної діяльності колег.

Набуття вихователями ДНЗ елементарного рівня професійно-методичної компетентності відбувається під час професійної підготовки у вищому навчальному закладі. Однак підтримка її в належному стані і подальший розвиток залежить від ефективності організації методичної роботи, що здійснюється у ДНЗ.

У другому розділі «Експериментальна методика організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів» було проаналізовано стан організації методичної роботи з вихователями в ДНЗ, визначено мету, завдання експериментальної роботи, розкрито критерії, показники, схарактеризовано рівні професійно-методичної компетентності вихователів, подано результати педагогічного експерименту; висвітлено експериментальну методику організації методичної роботи з вихователями ДНЗ.

В експерименті взяли участь 270 вихователів, з них на пошуково-розвідувальному етапі – 140 осіб. 130 вихователів увійшли до складу контрольної й експериментальної груп.

Для визначення рівнів професійно-методичної компетентності вихователів було визначено критерії і показники: професіоналізм (оволодіння педагогічною діяльністю, обізнаність з державними документами в галузі дошкільної освіти, з програмно-методичним забезпеченням ДНЗ; педагогічні вміння; творче ставлення до роботи); методична грамотність (мотиваційна спрямованість щодо методичної роботи; обізнаність з роботою методиста ДНЗ; участь у методичній роботі; інноваційна діяльність вихователя); рефлексивність (взаємооцінка і самооцінка методичної роботи).

За означеними критеріями і показниками було визначено рівні набуття вихователями професійно-методичної компетентності: новаторський (вихователі-«новатори»), досконалий (вихователі-«майстри»), базовий (вихователі-«пошуковці») і елементарний (вихователі-«початківці»).

Новаторський рівень професійно-методичної компетентності характерний вихователям, які досконало володіють педагогічною діяльністю, обізнані з державними документами в галузі дошкільної освіти та програмно-методичним забезпеченням ДНЗ. У вихователів новаторського рівня сформовані всі педагогічні вміння роботи з дітьми; вони вирізняються новизною, оригінальністю та творчим підходом до професійної діяльності; в них яскраво виражена позитивна мотиваційна спрямованість щодо методичної роботи, вони є ініціаторами інноваційних методичних заходів у ДНЗ, добре обізнані з методичною роботою, беруть у ній активну участь. Власну ефективність визначають на основі рефлексивного аналізу результатів своєї професійної діяльності. Взаємооцінка та самооцінка методичної роботи вирізняються адекватністю.

Досконалий рівень професійно-методичної компетентності характеризується чіткою спрямованістю педагогічних дій вихователів, їх високою якістю. Вони достатньо обізнані з державними документами та програмно-методичним забезпеченням дошкільної галузі освіти; педагогічні вміння в них здебільшого продуктивні, спостерігається творче ставлення до роботи, хоча вони не завжди є ініціаторами інноваційного підходу до професійної діяльності. Для них характерна нестійка вмотивованість до методичної роботи, хоча вони добре обізнані з цим видом діяльності. Беруть участь у методичній роботі за дорученням керівництва ДНЗ. Постійно підвищують свій професійний рівень шляхом самоосвіти. Для них притаманна адекватна взаємооцінка і дещо завищена самооцінка.

Базовий рівень професійно-методичної компетентності властивий вихователям, які старанно виконують свою професійну діяльність, володіють уміннями організовувати дітей, проводити заняття та інші види роботи з дітьми відповідно до фахових методик. Ознайомлені здебільшого з державними документами й окремими програмами в галузі дошкільної освіти, не завжди можуть пояснити специфіку і відмінність змісту варіативних програм; у них досить рідко виявляється творче ставлення до роботи. У вихователів базового рівня відсутня ініціативність щодо впровадження нових методичних підходів до педагогічної та методичної роботи в ДНЗ. Вони недостатньо обізнані з методичною роботою і виконують лише окремі доручення методиста; не налаштовані на методичну роботу, виконують тільки ті заходи, що були в їхньому індивідуальному плані. Взаємооцінка методичної діяльності дещо занижена, а самооцінка неадекватна.

Вихователі елементарного рівня професійно-методичної компетентності вирізняються недосконалими навичками і вміннями педагогічної діяльності з дітьми: вони потребують постійної методичної допомоги з боку методиста і завідувача ДНЗ; поверхово обізнані з державними документами та програмно-методичними матеріалами в галузі дошкільної освіти. У них відсутня позитивна мотивація щодо методичної роботи, вони відмовляються брати участь у методичній роботі, мотивуючи це відсутністю достатніх фахових знань, хоча розуміють специфіку роботи методиста. Педагоги характеризуються відсутністю ініціативи, не виявляють творчості в роботі. Приділяють мало уваги самоосвіті, їхня самооцінка і взаємооцінка неадекватні.

Для формувального етапу педагогічного експерименту було розроблено експериментальну модель організації методичної роботи з вихователями ДНЗ, що обіймала чотири етапи: інформаційно-збагачувальний, продуктивно-діяльнісний, інноваційно-творчий, оцінно-рефлексивний. З урахуванням цього в дослідженні виявлено педагогічні умови ефективної організації методичної роботи з вихователями ДНЗ, які передбачають:

залучення вихователів до активної самостійної пошуково-методичної роботи; озброєння їх інноваційними методиками; занурення вихователів в інноваційно-творчу методичну діяльність; стимулювання оцінно-контрольної діяльності вихователів у професійно-методичній роботі.

Метою інформаційно-збагачувального етапу було забезпечення ефективної інформаційної підготовки вихователів до участі в методичній роботі ДНЗ, створення сучасної інформаційної бази організації методичної роботи з вихователями та їх навчання пошуково-методичній діяльності. Формами роботи виступили: інформаційний канал, День інформації, семінар-паралель, мікрОВикладання, «дзеркальні» перегляди, пошукове поле, «Два кораблі», занурення в проблему, рольовий репертуар педагога. На першому етапі реалізовано педагогічну умову - залучення вихователів до активної самостійної пошуково-методичної роботи.

Продуктивно-діяльнісний етап передбачав стимулювання вихователів до участі в методичній роботі, практичне опанування ними методичних матеріалів, відпрацювання на цій основі індивідуальних програм розвитку. Було використано такі форми роботи: післякурсний базис-план, проблемний стіл, тренінг, «акваріум», «салон помилок», «педагогічний футбол», «цитатні суперечки», «піраміда запитань», інтерактивні ігри, педагогічні середи, рейтинг. На цьому етапі реалізовано педагогічну умову – озброєння вихователів інноваційними методиками.

Інноваційно-творчий етап означеної моделі було зорієнтовано на підвищення кваліфікації та професійного рівня кожної групи вихователів від елементарного до рівня новатора на засадах інноваційно-творчої діяльності. Формами роботи були: «нарада майстрів», «педагогічний полілог», проблемний стіл, творчий лист, методичний ринг, панорама творчих справ, моделювання, «Місто Майстрів», панорама творчих справ. На цьому етапі реалізовано педагогічну умову – занурення вихователів в інноваційно-творчу методичну діяльність. стимулювання оцінно-контрольної діяльності вихователів у професійно-методичній роботі

Метою оцінно-рефлексивного етапу було стимулювання вихователів до самоосвіти і формування їхньої самооцінки та взаємооцінки. Форми роботи: рейтинг, захист робочого місця, самозвіт, конференція, публікації, творчий звіт. На оцінно-рефлексивному етапі реалізована педагогічна умова – стимулювання оцінно-контрольної діяльності вихователів у професійно-методичній роботі.

За результатами проведеного дослідження було розроблено методичні рекомендації з тайм-менеджменту організації методичної роботи для вихователів-методистів дошкільних закладів, положення про організацію методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів, проект положення про рейтинг вихователів, карту роботи Методичного центру ДНЗ, «фаховий портрет вихователя-методиста»,

індивідуальні програми вихователів на базі програми «Я – успішний вихователь», які сприяли набуттю ними професійно-методичної компетентності й підвищенню її рівнів.

На прикінцевому етапі дослідження було проведено контрольні зрізи в експериментальній та контрольній групах з метою визначення ефективності розробленої експериментальної моделі і методики організації методичної роботи з вихователями в дошкільних навчальних закладах.

Порівняльні кількісні дані щодо рівнів професійно-методичної компетентності вихователів до та після формувального експерименту подано в таблиці.

Таблиця

**Рівні професійно-методичної компетентності вихователів ДНЗ
(ЕГ та КГ (у%))**

Рівні професійно-методичної компетентності	Групи			
	до експерименту		після експерименту	
	ЕГ	КГ	ЕГ	КГ
новаторський	6,1	4,6	18,5	7,7
досконалий	12,3	10,8	35,4	13,8
базовий	43,1	46,1	32,3	50,8
елементарний	38,5	38,5	13,8	27,7

Як засвідчує таблиця, позитивні зміни в підвищенні рівня професійно-методичної компетентності вихователів відбулися в обох групах. Так, новаторського рівня в ЕГ досягло 18,5% вихователів (було 6,1%), у КГ – 7,7% (було 4,6 %); досконалого в ЕГ – 35,4% (було 12,3%), у КГ – 13,8% (було 10,8%); базового – в ЕГ 32,3% (було 43,1%), у КГ – 50,8% (було 46,1%); елементарного рівня в ЕГ – 13,8 % (було 38,5%); у КГ – 27,7% (було 38,5%) вихователів.

Отже кількісні показники новаторського і досконалого рівня професійно-методичної компетентності експериментальної групи після формувальної роботи значно перевищили показники вихователів контрольної групи і відповідні показники, здобуті під час констатувального етапу експерименту. У КГ відбулися лише незначні позитивні зміни: переважна більшість вихователів залишилася на базовому й елементарному рівні.

Надійність і вірогідність отриманих даних підтверджено статистичною обробкою експериментальних даних за критерієм Стьюдента.

Одержані експериментальні дані засвідчили ефективність запропонованої моделі і методики організації методичної роботи з

вихователями дошкільних навчальних закладів, результатом якої є певний рівень їхньої професійно-методичної компетентності.

У **висновках** відображено результати дослідження, основні з них такі.

У дисертації досліджено проблему організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів.

1. Аналіз наукової і методичної літератури виявив, що методична робота є обов'язковим та важливим складником освітньої діяльності дошкільного навчального закладу і системи підвищення кваліфікації педагогів. Визначено, що цілеспрямована систематична методична робота в ДНЗ сприяє розвитку професійної майстерності, творчого потенціалу педагогів, має позитивні наслідки в навчально-виховному процесі. Її завданнями у ДНЗ є методичне забезпечення освітнього процесу, поширення серед вихователів і батьків сучасних психолого-педагогічних знань, створення сприятливих умов для самовдосконалення педагогів, забезпечення методичної підтримки реалізації педагогічних ініціатив та апробації навчальної літератури і методичних розробок.

2. Організація методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів розглядається як цілеспрямована робота вихователя-методиста з вихователями ДНЗ з метою підвищення їхньої педагогічної майстерності й оцінно-рефлексивної діяльності методичної спрямованості. Це керована діяльність, що має свої функції (діагностична, прогностична, моделювальна, компенсаторна, відновлювальна, корегувальна, координувальна, пропагандистська, рекламна, контрольно-інформаційна), зміст, принципи, завдання, форми реалізації і передбачені результати. Організація методичної роботи одночасно є складником системи підвищення кваліфікації педагогів ДНЗ і освітньої діяльності дошкільних навчальних закладів. Така подвійна підпорядкованість зумовлена вертикальною побудовою нормативної та виконавської функцій в управлінні системою освіти. Тому процес формування змісту і реалізація завдань в організації методичної роботи з вихователями носить подвійний характер і має внутрішні зв'язки між формуючим нормативним («що робити») і виконавчим («як робити») складниками діяльності її суб'єктів.

3. Показником ефективності організації методичної роботи є професійно-методична компетентність вихователя ДНЗ як сукупна характеристика професійної та методичної зрілості діяльності вихователя, що виконується в межах його посадових обов'язків і відповідає визначеним нормам. Набуття вихователями професійно-методичної компетентності визначалося за трьома критеріями та їх показниками, серед: 1) професіоналізм (оволодіння педагогічною діяльністю, обізнаність вихователя з державними документами в галузі дошкільної освіти;

обізнаність з програмно-методичним забезпеченням ДНЗ; педагогічні вміння вихователів; творче ставлення до роботи); 2) методична грамотність (мотиваційна спрямованість щодо методичної роботи; обізнаність з роботою методиста ДНЗ; участь у методичній роботі; інноваційна діяльність вихователя); 3) рефлексивність (самоосвіта; взаємооцінка методичної роботи; самооцінка методичної роботи).

На основі визначених критеріїв і показників схарактеризовано рівні професійно-методичної компетентності вихователів: новаторський, досконалий, базовий, елементарний.

4. Ефективність організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів залежить від реалізації таких педагогічних умов: залучення вихователів до активної самостійної пошуково-методичної роботи; озброєння вихователів інноваційними методиками; занурення вихователів в інноваційно-творчу методичну діяльність; стимулювання оцінно-контрольної діяльності вихователів у професійно-методичній роботі.

5. У дослідженні розроблено й апробовано експериментальну модель і методику організації методичної роботи з вихователями ДНЗ, що включає інформаційно-збагачувальний, продуктивно-діяльнісний, інноваційно-творчий і оцінно-рефлексивний етапи; принципи (формульовані, реалізуючі), функції (планування, керівництво, координація, контроль, прийняття рішень, об'єднання, мотивація, оцінка, комунікація, прогноз, корегування, узагальнення), форми і методи організаційної роботи (методичні об'єднання, семінари, конкурси семінари-практикуми, колективні перегляди, педагогічні читання консультації, ділові педагогічні ігри, методичні фестивалі тощо). Розроблено «фаховий портрет вихователя-методиста», індивідуальні програми на базі програми «Я - успішний вихователь», які сприяли набуттю вихователями професійно-методичної компетентності.

Розроблена експериментальна методика реалізації зазначеної моделі забезпечила єдність професійного й особистісного розвитку вихователів на основі компетентнісного підходу і диференційованого добру форм методичної роботи відповідно до різного рівня їхньої професійно-методичної компетентності. Поетапна реалізація педагогічних умов в організації методичної роботи у ДНЗ забезпечила поступове залучення вихователів до активної пошуково-методичної роботи, оволодіння інноваційними методиками, стимулювало їхню інноваційно-творчу методичну та контрольно-оцінну діяльність.

6. Результати дослідження показали, що організація методичної роботи з вихователями ДНЗ за впровадженими експериментальною моделлю і методикою є ефективною. Кількість вихователів ЕГ, які досягли новаторського рівня професійно-методичної компетентності після

формуального експерименту зростає на 12,4%, досконалого – на 23,1%, базового – зменшилася на 10,8%, елементарного – на 24,7%. Натомість у КГ не відбулося відчутних якісних і кількісних змін: новаторський рівень підвищився на 3,1%, досконалий – на 3%, базовий – на 4,7%; елементарний зменшився на 10,8%.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів окресленої проблеми. Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні шляхів і засобів підвищення ефективності інспекторсько-методичної служби в системі дошкільної освіти в Україні, її впливу на якість роботи методистів і вихователів ДНЗ, обґрунтуванні критеріїв контролю ефективності методичної роботи в закладах дошкільної освіти; пошуку шляхів і засобів підготовки вихователів-методистів до опанування основ управлінської діяльності в організації методичної роботи з різними категоріями педагогів ДНЗ, розробці дидактичних і технологічних засад інформаційного забезпечення методичної роботи у ДНЗ з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Основні результати дослідження відображено в таких публікаціях автора:

1. Корнеєва О. Л. Організація методичної роботи в ДНЗ / О. Л. Корнеєва // Палітра педагога. – 2003. – № 4. – С. 28–30.

2. Корнеєва О. Л. Робота над перспективним педагогічним досвідом / О. Л. Корнеєва // Палітра педагога. – 2004. – № 1. – С. 24–27.

3. Корнеєва О. Л. Професійно-рольові функції методиста дошкільного закладу на сучасному етапі / О. Л. Корнеєва // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. праць (спецвипуск) : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [«Реалізація принципу наступності дошкільної та початкової ланок у контексті суб'єктної парадигми освіти»], (Слов'янськ, 17-18 травня 2007 р.) / відп. ред. проф. В. І. Сипченко. – Слов'янськ : Вид. центр СДПУ, 2007. – С. 74–79.

4. Корнеєва О. Л. Використання інтерактивних технологій в організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів / О. Л. Корнеєва // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Сер. : Педагогіка і психологія : зб. статей: Вип. 20. – Ч. 2. – Ялта : РВВ КГУ, 2008. – С. 113–119.

5. Корнеєва О. Л. Педагогічна діагностика у методичній роботі дошкільного навчального закладу / О. Л. Корнеєва // Вісник Луганського національного університету імені Т. Шевченка. Сер. : Педагогічні науки. – Ч. 1. – Луганськ, 2009. – С. 137–141.

6. Аматыєва О. П., Корнеєва О. Л. Акмеологічний підхід в організації методичної роботи з вихователями дошкільного начального закладу / О. П. Аматыєва, О. Л. Корнеєва // Вісник інституту розвитку

дитини: Вип. 10. – К. : НПУ імені Н. П. Драгоманова, 2010. – С. 31–39.

7. Корнеєва О. Л. Підвищення ефективності функціонування методичної служби в структурі регіональної системи дошкільної освіти / О. Л. Корнеєва // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. праць (спецвипуск) Ч. 2. : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [«Психолого-педагогічний та соціальний супровід дитини дошкільного віку»], (Слов'янськ, 22-23 квітня 2010 р.) / за заг. ред. проф. В. І. Сипченка. – Слов'янськ : Видавн. центр СДПУ, – 2010. – С. 87–98.

8. Корнеєва О. Л. Психологічний комфорт в групі дошкільного закладу / О. Л. Корнеєва // Педагогічна скарбниця Донеччини. – 2002. – № 1. – С. 78–81.

9. Корнеєва О. Л. Педагогічні умови професійно-особистісного становлення вихователя дошкільного навчального закладу / О. Л. Корнеєва // Матеріали III загальноуніверситетської наук. конф. молодих учених [«Дійсність-думка-дослід»], (30-31 березня 2006 р.) / відп. ред. проф. В. А. Глущенко. – Слов'янськ : Видавн. центр СДПУ, 2006. – Вип. 3. – С. 38–43.

10. Корнеєва О. Л. Організація методичної роботи з вихователями на після вузівському етапі професійного розвитку / О. Л. Корнеєва // Шляхи вдосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів ДНЗ : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. семінару (29 листопада 2007 р.). – Донецьк : ДІСО. – 2007. – С. 29–30.

11. Корнеєва О. Л. Проведення «Дня нашої дитини» в ДНЗ. Методичні рекомендації та конспект до реалізації програми «Я у Світі» засобами інтеграційної роботи з батьками вихованців / О. Л. Корнеєва // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2009. – № 5. – С. 75–79.

12. Корнеєва О. Л. Використання інтерактивних технологій у методичній роботі / О. Л. Корнеєва // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2009. – № 6 – С. 14–22.

13. Корнеєва О. Л. Рейтинг як мотивація особистісного зростання педагога / О. Л. Корнеєва // Вихователь методист дошкільного закладу. – 2009. – № 9. – С. 41–47.

14. Корнеєва О. Л. Організація диференційованої методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів у міжтестастійний період / О. Л. Корнеєва / Базова програма «Я у Світі» : пошук нових підходів : інф.-метод. часопис [укл. Н. В. Губанова, С. І. Макаренко, Я. В. Смірнова]. – Донецьк : Витоки, 2010. – С. 313–317.

15. Корнеєва О. Л. Організація диференційованої методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів у міжкурсовий період підвищення кваліфікації / О. Л. Корнеєва / Методичний супровід професійного становлення педагогів дошкільного закладу: [практико орієнтований посібник] / за заг. ред. Н. В. Губанової. – Донецьк : Витоки, –

2010. – С. 78–90.

16. Корнеєва О. Л. Тайм-менеджмент методичної роботи з педагогічними кадрами в дошкільному закладі. / О. Л. Корнеєва // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2011. – № 4. – С. 4–9.

АНОТАЦІЯ

Корнеєва О. Л. Організація методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.08 – дошкільна педагогіка. Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». – Одеса, 2012.

У дисертації науково обґрунтовано й експериментально перевірено модель і методика організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів що складається з чотирьох етапів (інформаційно-збагачувальний, продуктивно-діяльнісний, інноваційно-творчий, оцінно-рефлексивний). Розкрито сутність феномена «організація методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів» та його структуру. Розроблено критерії (професіоналізм, методична грамотність, рефлексивність), показники і схарактеризовано рівні ефективності організації методичної роботи з вихователями ДНЗ (елементарний, базовий, досконалий, новаторський). Виявлено педагогічні умови організації методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів (залучення вихователів до самостійної активної пошуково-методичної роботи; озброєння вихователів інноваційними методиками; занурення вихователів в інноваційно-творчу методичну діяльність; стимулювання оцінно-контрольної діяльності вихователів у професійно-методичній роботі). Уточнено поняття «організація методичної роботи у ДНЗ», «професійно-методична компетентність вихователя».

Ключові слова: організація методичної роботи, дошкільний навчальний заклад, організація методичної роботи з вихователями дошкільних навчальних закладів, професійно-методична компетентність вихователя, педагогічні умови.

АННОТАЦИЯ

Корнеева О. Л. Организация методической работы с воспитателями дошкольных образовательных учреждений. – Рукопись.

Диссертация на соискание учёной степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.08 – дошкольная педагогика.

– Государственное учреждение «Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского. – Одесса, 2012.

Диссертация посвящена проблеме организации методической работы с воспитателями дошкольных образовательных учреждений. На основе анализа научной и методической литературы раскрыта сущность феномена «организация методической работы с воспитателями дошкольных образовательных учреждений». Ее понимаем как целенаправленную работу воспитателя-методиста с воспитателями ДООУ разного уровня профессионально-методической компетентности с целью повышения их педагогического мастерства и оценочно-рефлексивной деятельности методической направленности.

Выявлены педагогические условия организации методической работы с воспитателями дошкольных образовательных учреждений (приобщение воспитателей в активной поисково-методической работе; освоение воспитателями инновационных методик; погружение воспитателей в инновационно-творческую методическую деятельность; стимулирование оценочно-контрольной деятельности воспитателей в профессионально-методической работе).

Разработаны критерии (профессионализм, методическая грамотность, рефлексивность) и показатели, на основе которых охарактеризованы уровни профессионально-методической компетентности воспитателей как показателя эффективности организации методической работы в ДООУ (элементарный, базовый, продвинутый, новаторский).

В процессе исследования была разработана экспериментальная модель и методика организации методической работы с воспитателями дошкольных образовательных учреждений, которая состояла из четырех этапов (информационно-обогащающий, продуктивно-деятельностный, инновационно-творческий, оценочно-рефлексивный). На первом этапе предусматривалось обеспечение эффективной информационной подготовки воспитателей к участию в методической работе, создание современной информационной базы и обучение воспитателей поисково-методическим действиям. Продуктивно-деятельностный этап был ведущим в стимулировании соответствующей продуктивной деятельности воспитателей в методической работе и предусматривал практическое освоение методических материалов, разработку и реализацию индивидуальных программ развития. Инновационно-творческий этап был сориентирован на обеспечение системы методической деятельности воспитателей, повышение квалификации и профессионального уровня каждой группы воспитателей от элементарного до новаторского на основе инновационно-творческой деятельности. Целью оценочно-рефлексивного этапа было стимулирование самооценки и взаимооценки методической работы.

Экспериментальные данные подтвердили эффективность разработанной модели и методики реализации педагогических условий организации методической работы с воспитателями ДОУ.

Ключевые слова: организация методической работы, дошкольное образовательное учреждение, организация методической работы с воспитателями дошкольных образовательных учреждений, профессионально-методическая компетентность воспитателя, педагогические условия.

ANNOTATION

Korneeva O. L. Teaching Work Management with Preschool Educators. – Manuscript.

Thesis for a Candidate Degree in Pedagogical Studies. Speciality 13.00.08 – Preschool Education. – State establishment “South-Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinskiy”. – Odessa, 2012.

In the research the experimental model and methodology of teaching work management with preschool educators which embrace four consecutive stages (informative and enriching, productive and active, innovative and creative, evaluative and reflexive) have been theoretically substantiated and practically elaborated. The content of the phenomenon “teaching work management with preschool educators” and its structure have been defined.

The evaluative criteria (professionalism, teaching competence, reflexiveness), indicators and levels of effectiveness of teaching work management with preschool educators (elementary, basic, sufficient, advanced) have been determined.

The pedagogical conditions of teaching work management with preschool educators (educators’ involvement into active research and teaching work, introducing innovative teaching methods, immersion into innovative and creative teaching activity, motivation of educators’ evaluative activity in professional-teaching work) have been modelled. The notions “teaching work management in preschool establishments”, “preschool educators’ professional-teaching competency” have been specified.

Key words: teaching work management, preschool establishment, teaching work management with preschool educators, preschool educators’ professional-teaching competency, pedagogical conditions.

Оригінал-макет виготовлений видавцем Букаєв Вадим Вікторович
вул. Пантелеймонівська 32, м. Одеса, 65012.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.
Тел. 0949464393
Віддруковано з оригінал-макету
Підп. до друку 3.02.2012. Формат 60x90,16. Папір офсетний.
Гарн. «Times». Друк цифровий. Ум. друк. арк. 0,9.
Наклад 100 пр.